

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Előfizetési díj.

Videkére postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy óra helyben	1 "

Videkről egy hónapra előfizetést nem fogadunk el.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:

Belkirály-utca szeglet trencsini-vár 7. szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékes cikkek díjazatnak.

Késziratok nem adnak vissza.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr. Belyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22). Haasestein et Vogler
Wien
Wallfischgasse Nr. 10.

Nyitlári cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazd. napilap

1874. második fél évi folyamára.

„KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy óra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar kiküldése tekintetéből vidékről 1 hónapra előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetési pénzek, legczéliszertűbben postai utalvánnyal kiadó Stein János könyvkereskedésére küldendők.

Nyolcz egyszerre befizetett előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

A „KELET” kiadóhivatala.

Philippinél.

Budapest, jul. 4.

(A.) Dr. Polit Mihály pancsovai képviselő nagyon hamar érkezett Philippinhez, hol tegnap az állameszme képviselője Tisza Kálmán meggyőző szavainak, az igazság egész súlyával verte tönkre őt. Polit ur valóban nem érdemelte, hogy szavait egy Tisza Kálmán méltassa figyelemre. Tegnapelőtti beszéde nem volt egyéb, mint közönséges agitatori beszéd, olyan Mileticsféle rodomontade, csak hogy finomabb kiadásban, tisztességesebb alakban. Azt meg kell adnunk, hogy Polit mindenestre műveltebb, elegansabb, mint a bárdolatlan és keveset tanult Miletics. Az érzelmeiket illetőleg azonban egyik nem különbözik a másiktól; méltók egymáshoz. A mit Polit ur csütörtöknél elmondott, az ép oly biztosan a magyar állam egységének és lételének megdöntésére irányul, mint Miletics ur ismeretes véres szöveg-ordítása. Ő is a foederalismus hive, csak hogy ez eszmét ezuttal a democratia nevében védelmezte.

Hogy a két eszme minő viszonyban áll egymáshoz, azt Tisza Kálmán tegnap hatásosan kimutatta. Tisza tegnap nem mint az ellenzék vezére, nem mint pártember, hanem mint magyar hazafi beszélt és e minőségben szó-

noklata olyan viszhangot, olyan hatást keltett, minőhöz hasonló kevés van a jelen képviselőház annálisaiban feljegyezve. Tiszában a nemzet szava nyilatkozott; az egész magyar közvélemény érületének adott kifejezést, midőn reá utalt a celszövények és fondorlatok csufos és hosszú sorára, melyet a nemzetiségek a közös ayaország ellen megindítottak. Tiszából nem a pártember, hanem a nemzet lelkiismerete szólott, midőn keményen ostromozta a nemzetiségi agitatót. Beszédéből megtanulhatja a világ, minő gonosz és megvetést érdemlő szemfényvesztést üznek a nemzetiségi apostolok, kik a saját államfelforgató tanaikat a szabadelvűség és a democratia magasztos eszméivel azonosítani akarják. Pedig a szabadságot, az alkotmányosságot ama területen, melyet Magyarországnak neveztek, mindig egyedül a magyar elem képviselte, óvta meg és tartotta fenn. Valahányszor rövid időre megrendült a magyar faj fölénye, szolgaság és kényuralom alatt görnyedt az ország. Ama nagy catastropha után, midőn a kötelességükről nyomorulttan megelégedett gyermekek bűnös kezöket a haza ellen merészelék emelni, a magyar faj legyőzésével a nemzetiségek éppen úgy az idegen járom alá kerültek, mint a magyarság. És csak akkor lön ismét szabadság, alkotmányosság a hazában, midőn a magyar ujra hatalmába kerítette az állam vezetését. A szabadság és az önkormányzat eszméje összenőtt a magyar faj föuralmának eszméjével, mert csak e föuralom teszi lehetővé, hogy a polyglott földön rendszeres és szabad államélet fejlődhessek.

Tisza Kálmán beszédének azon része, melylyel a nemzetiségi képviselők okoskodásait tönkre tette, valóban monumentalis sigázi Philippi az agitatorokra. De nyilatkozatának másik része is sok érdekes mozzanattal dicsekedhetik. Már az is szokatlan dolog, hogy olyan fontos kérdésben, minő a választó reform, az ellenzék vezére a kormányjavaslat védelmére emel szót. Ez meglehetősen ritka dolog. De Tisza többet tön; nemcsak a javaslatot, hanem a Deákpartot is védte a szél-sók amaz izetlen vádjá ellen, hogy a javaslat a Deákpart korteseivel fogja jövőre a képviselőházat megtölteni. Maga Tisza elismerte, hogy ha a Deákpart csak saját pártérdekeit s nem az országot nézné, törvényt egyáltalán sem hozna. S valóban alig találunk reá esetet, hogy valamely párt oly könnyen kiadta volna kezéből a biztos hatalmat, mint a Deákpart teszi. Nem privát érdek, nem önző céldok vagy bűnös melléktekinetek, hanem egyedül az ország igaz érdekei vezették őt a törvényjavaslat megalkotásában.

va néztem ki; lenézve mintegy udvarmester vagy nevelőnő elhagytatóságában; meg volt elégedve.

El kezdtek táncolni; nem tagadom, én is szerettem volna, ha valamelyik kedves, okos lányuk bemutatnak volna, hogy alkalmam lehessen megmutatni, hogy a társas mulatság örömeit én is képes vagyok osztani és érezni — hogy egy szóval, én sem vagyok tuskó, vagy egy darab butor, hanem cselekvő, gondolkodó, érző ember. A mosolygó arcok, kecses termetek ott sikamlottak el melletttem, de a mosoly más szemérem volt szánuva, s a karcsu derekát nem az én kezeim ölelték át. Tantalus kinnal fordultam el, odahagytam a táncosokat, s a tölgyfa táblázatú ebédlőbe tépferagtem. Az egész házban nem kötött élő lényhez rokonszenv érzete; körülnéztem: ott függött anyám arcképe. Egy viaszgyertyát vettem le az állványról, tartartottam és soká néztem nagy figyelemmel; szívem dagadt a kép felé. A mint észrevettem, anyám vonásaiából, arckifejezéséből sokat öröklöttem, — homlokom, szemeim, arczszínem egészen az övé volt. Az önző embernek semmi szabályos szép-ség sem tetszik annyira, mint saját szelidebb, finomabb hasonmása; ezért nézi az apa oly öntelt örömmel lányai arczán a vonásokat, hol gyakran saját képük társul hízolgón a szín lágyaságával, a körvonalak finomságával. Magam is szerettem volna tudni, mily benyomást tesz ez arczkép, mely engem annyira érdekelt, egy részrehajlatlan vizsgálóra, midőn hátam mögött egy kemény hang szólalt meg:

„Hm, e vonásokban értelem van.”

Visszafordultam; éppen könyököm mellett egy magos, fiatal, bár nálam öt, hat évvel idősebb férfi állott; kinézése minden volt csak köznap; ám-bár éppen most semmi kedvem sincs, hogy arczképét a legkisebb részletkéig lerajzoljam s így az olvasónak meg kell elégednie az adott áronyképpel; azon perczen én sem láttam rajta többet: nem vizsgáltam milyen színű szemöldöke vagy szeme van, csak alak-

— A képviselőház f. hó 4-dikén tárgyalás alá vette a rabbi-seminarium felállításának új yét. Mindkét felekezet, az orthodox és neolog zsidók, ohajainak akadtak hatalmas védői s a helyeslések akár-melyik szónok után is oly különböző oldalról jöttek, hogy egyik pártól sem mondhatni el, hogy mint párt határozott álláspontot foglalt el, legfeljebb azt konstátálhatni, hogy az orthodox zsidók legszám-sabb védőre a szélső baloldalon és a konservativok közt találunk. Trefort Ágoston közoktatási miniszter a rabbi-seminarium felállítását, mint a magyar kultúra kérdését állította a ház elé s e pontra nézve oly meggyőző okokat hozott föl, hogy az orthodox hitközségek érdekében beszélő Zsedényi Ede jobbnak látta nem feszegetni ez indokot, hanem inkább az izraelita iskolaalap jogi oldalát fejtegette s az alap megosztását az orthodox és neolog hitközségek békés kiegyezésére, vagy esetleg a bíróságra kívánta bízni.

Hanem éppen a kérdés jogi oldalát egészen más színben tüntette föl Rannicher Jakab, ki a különféle levéltárakból legujabban előkerült okiratok alapján ő felségét a királyt állította az iskolaalap alapítójának s így őt illetvén az alap fölötti rendelkezési jog, csodálkozik is, hogy ez úgy miként kerülhetett a törvényhozás elé. Rannicher beszéde általános figyelmet keltett, s ha talán nem az ülés végén, hanem elején szól, még ma eldölhetett volna ez ügy. Előtte szóltak: Oláh Gyula, Irányi Dániel és Solymossy Bálint, mindannyian az orthodoxok mellett, míg Justh József és Zichy Antal tudomásul vették a miniszteri előterjesztést s pártolták Trefort javaslatát, valamint Pulszky Ferenc is, ki érdekesen fejtegette a rabbi szeminarium szükségét nemzeti szempontból is. A vita nem fejeztetett be s holnap folytattni fog; egyuttal elhatározta a képviselőház, hogy hétfőtől kezdve az ülések a választási törvényjavaslat fölötti általános tárgyalás befejezéséig 10 órától 3-ig fognak tartatni.

A képviselőháznak f. hó 5-dikén tartott gyűlésén a választási törvényjavaslat általános tárgyalása folyt. Tisza Kálmán nagyhatású beszéde a többi jelentéktlenebb felszólalások közt parlamentarismusunk egyik nevezetes napjává avatta a gyűlést. Néhány szóbeli üres puffogatás mellett csak az ő beszéde képezi, az egész ülés tartalmát. A beszédéről, melyet alább közlunk poszti levelezőnk más helyen bővebben szól.

Tisza Kálmán beszéde

a képvis. ház jul. 3-diki ülésén.

T. képviselőház! (Nagy mosgás. Halljuk! Halljuk!) A házszabályok 124. §-ának kívánok eleget tenni, mely bátoroztat az azt mondja, hogy nem mint eddig tévesen történt, a jobb és bal oldalról, hanem

jobbra korvonalat láttam; azt is észrevettem, hogy csunya pisze orra van. Ennyi vizsgálódás, bár kevés s az utóbbit kivéve nem is volt jellemző, nekem elég volt, mert képessé tőn, hogy megismerjem.

„Jó estét, mr. Hunsden,” mormogtam meghajtva magamat s avval, mint egy félnék suhancz, kezdtem visszavonulni — s miért? Egyszerűen azért, mivel mr. Hunsden gyártulajdonos volt én pedig csak egy segéd s én ösztönszerűleg vonultam vissza mindenkitől, a ki fölöttem állott. Hunsden többször láttam már Bigben-Closeban, hova majd minden héten eljárt, üzleti dolgokban mr. Crimsworthszal, de soha sem beszéltem vele, sem ő velem, sőt az önkénytelen harag egy nemét éreztem irányában, mivel többször volt hallgatóságos tanúja azon méltatlankodásoknak, melyeket Eduárd magának velem szemben megengedett. Meg voltam győződve felőle, hogy csak ezellenetlen rabzolgának tarthat, s ezért léptem vissza, hogy jelenlététől megszabaduljak s ne legyek kénytelen vele beszédebe elegyedni.

„Hova megy?” kérdé, midőn el akartam oldalogui.

Azt már észrevettem, hogy mr. Hunsden beszédmodora rövid, szakgatott s nyakaskodva gondoltam magamban:

„Azt hiszi, hogy azért, hogy én szegény segéd vagyok, b szélhet velem a hogy neki tetszik; de én nem vagyok talán olyan könnyenhajló, mint ő gondolja s nyers szabad modora éppen nincs nyemre?”

Semmit mondó, inkább közönyös, mint udvarias válasz után folytatam visszavonulásomat. Hídegen állta el utamat.

„Maradjon egy kicsit, olyan meleg van a táncteremben; aztán ön nem is tánczol; az egész este nem volt tánczosnéja.”

Igaz volt, s a mint így beszélt, sem hangja, sem tekintete, sem modora nem volt ellenemre; hiúságom ki volt békítve; nem leereszkedésből szöli-

pro contra kell a felszólalásoknak történniök, (Helyeslés.) Én azt tartom, hogy maga a parlamenti vita érdeme és érdeke is azt kívánja, hogy ez így legyen. (Helyeslés.)

Ennek előrebocsátása után kijelentem, hogy részemről azon szándékkal, és azon reményben voltam, hogy indokolva azon állást, melyet magam és tisztelt elvrokonaim ezen törvényjavaslattal szemben elfoglaltunk, csakis igen rövid ideig kell a t. ház figyelmét igénybe vennem; azonban a beadott határozati javaslatoknak halmaza egyfelől, némely és különösen a tegnap tett nyilatkozatok másfelől ezen szándékolt rövidséget lehetetlenné teszik, úgy hogy a ház elnézését kell kérnem, hogy valamivel hosszabbra vehessem igénybe figyelmét. (Halljuk! Halljuk!)

Legelsőben is egy képviselőtársam által tegnap felhozott azon birre vonatkozólag, hogy azért terjesztett be csak novellaris törvényjavaslat, mert ez irányban legalább némely pártón, vagy azoknak, mint ő mondá, vezéregyéniségei kiegyeztek: kötelességemnek tartom az igazság érdekében kijelenteni hogy ez egyáltalában nem történt; nem azért jelen-tem ezt ki, mintha hibának tartanám, hogy fontos törvényjavaslatok felett a különböző pártok között eszmecsere és értekezés történjék, mert nem hogy hibának nem tartanám azt, de — valamint másutt is így szokott ez történni, — meg vagyok győződve róla, hogy ha nálunk is így történt volna, sok történt volna, sok törvényt jobban alkottunk volna meg és hamarabb haladtunk volna előre (Élénk helyeslés); de kötelességemnek tartom ezt kijelenteni az igazság érdekében.

A mi már az itt elmondottakat illeti, mielőtt a határozati javaslatokra térnék át, csak egyetlen egy észrevételt vagyok bátor tenni azon beszédre, melyet e házban Beöthy Ákos t. képviselőtársam tartott.

Én a democratianak, a főkozatos democraticus haladásnak vagzok barátia s ezen utról is nem tárihet engem még az sem, mit tegnap egy képviselő urtól hallottam, mire visszatérek még s a mit én a democratia következményei kifejtésének nem, hanem a democratia rágalmozásának tartok; (Élénk helyeslés) t. képviselőtársam pedig, úgy látom, hogy ezzel ellentétben a conservativ eszméknek hódol. Nem fogok ez eszmék felett theoretikus vitákba bocsátkozni, csak egyetlen egy idézetet fogok a képviselő urnak figyelmébe ajánlani, oly idézetet, melyet egy világszerte ismert nagy politikai ír: Tocqueville leveléből veszek. Egy barátja figyelméztetvén őt, oly barátja, ki hasonlólag conservativ tendenciájú volt, hogy a democratia mily veszélyes lehet ő szerinte a szabadságra és államiságra nézve, Tocqueville válaszában ezt mondotta neki: „Barátom! ne vitázzunk mi a felett, veszélyes lehet-e a democratia a szabadságra vagy kívánatos-e? ez többé már nem theoreticus esz-

tött meg, hanem azért, mivel friss levegőt szívnai a hűvös ebédlőbe jött s a pillanatnyi időtöltés végett valakire szüksége volt, a kivel beszélgethessen. Gyűlölöm, ha valaki hozzám leereszkedő, de szeretem, ha lekötelőző lehetek. Maradtam.

„Jó arcz” — folytatá, ismét visszatérve a képhez.

„Csinosnak tartja ez arczot?” kérdém.

„Csinosnak! nem — hogy lehetne csinos beessett szemével, sovány arczával? de sajtáságos; mintha gondolkoznék. Ha ez asszony élne; egyébről is lehetne vele beszélni, mint puczról, visítákról, bókokról.”

Igazat adtam neki — de nem mondtam ki. Folytatá:

Nem mintha az ilyen fejeket bálmulnám; nincs bennök jellem és erély; e szájbán igen sok az érzelgőség, (így szóttagolta, ajakát lebígyesztve); aztán az aristocrata oda van homlokára írva, alakjára rajzolva; gyűlölöm az önök aristokratáit.”

„Tehát ön azt hiszi, mr. Hunsden, hogy az alak sajtáságos öntetéből és a vonásokból ki lehet olvasni a patriciusi eredetet.”

„Pokolba a patriciusi eredettel! ki a menkö vonja kétségbe, hogy a ti lordocskáitoknak is meg van sajtáságos öntetű alakjuk és arczvonásuk, mint nekünk — shirei iparosoknak a miénk? De melyik jobb? Bizony nem az övék. A mi asszonyainkat illeti, ott van egy kis különbség: ők gyerekkoruktól fogva mivelik a szépséget, s a gond és nevelés által a tökély bizonyos pontjáiig ki is mivelik. De még ez a felsőbbség is kétséges. Hasonlitsa össze e képet ott a keretben Crimsworth Eduárd asszony-nyal — melyik szebb?”

(Folyt. köv.)

„KELET” TÁRCZÁJA.

A tanár.

Regény.

írta: Currer Bell,

Eyre Jane, Shirley stb. szerzője.

Harmadik fejezet.

(Folytatás.)

Egész segéd létemben egyszer meghívtak Crimsworth-Hallba; az ur születésnapjának ünnepére nagy társaság gyűlt össze; mindig meg szokta segédeit az ily ünnepélyekre hívni: s engem sem hagyhatott ki; de azért egészen a háttérbe voltam szorítva. Mrs. Crimsworth, fényes atlaszba és csipkébe öltözve, nyíló ifjúsága teljében ragyogva, még tudomást sem kegyeskedett rólam venni, ép csak hogy messziről egy kis fejbicezentéssel ajándékozott meg; Crimsworth pedig hozzám sem szólt; az öszegyűlt fiatal hölgyek közül senkinek sem mutattak be; ott ültek azok velem szembe a hosszú, nagy terem tulsó oldalán, mintegy csatarendben fehér csalászüvetek és muszelin edűst fellegébe burkolva; valóban egészen el voltam szigetelve s a ragyogó látományt csak messziről nézhettem; s ha a vákító jelenet bálmulásába belefáradtam, nem tehettem mást, mint hogy — a változatosság kedvéért — a szőnyegek himzéséhez fordultam. Mr. Crimsworth, a kandalló előtt állva, könyökeit márvány párkányzatára nyugasztva, maga körül igen csinos lányok csoportozatával, kikkel vidáman mulatozott, mr. Crimsworth pedig e helyzetben egy pillantást lövellt felém; fáradtan elárul-

me, e fölött vitatkozni nincs miért, ez tény; a feladat most már nem az, hogy vizsgáljuk, vajjon a szabadság és államiság érdekében jobb-e, hogy bejött a democratia, vagy nem? hanem a feladat az: a demokratia úgy vezetni, hogy az a szabadság- és államiságnak hasznára váljék." (Hosszasz élelnek tet-szés.)

Ezt ajánlom a t. képviselőtársam figyelmébe és azt, hogy ő, és mások, kik talán vele egy nézetben vannak, és kik az általam ugyan nem osztott conservatív nézeteket vallják, legyenek e tekintetben követői a talán egyedüli valódi nemesebb értelemben vett conservativeknak, az angol conservativeknak, kik nem a mult utáni sópáncóval töltik idejüket, de az idők fejleményeit megragadva igyekeznek a rohamos haladást gátolni, és másfelől a viszonyok által adott institutiokat igyekeznek az általuk is szeretett szabadsággal és államisággal megegyeztetni. (Élelnek helyeslés.)

A mi a határozati javaslatokat illeti, meglehetősen számmal adattak azok be. Egy kérdés két határozati javaslatban is említettik; az egyikben mással kapcsolatban, a másikban önállóan, és ez a honosítási törvény szükségé. Nem szándékom fejtegetni, egyet-érték mindazokkal, mik ennek szükséges voltára elmondattak, s én részemről Schwarz Gyulának ez irányban beadott indítványa ellen csak azon kifogást tehetném, hogy ő csak a kiigazításra, nem pedig az eredeti lajstrom készítésére, vagy legalább végleges befejezésre kívánja ezen törvényt megalkottatni; pedig ha nem alkottatik meg addig, míg a legelső ösz-szeírás befejeztetik, azon eset fog beállni, hogy a kiigazításnál vagy a honosítási törvény alapján ki kell törülni igen sokat azok közül, kik be voltak írva, vagy ha ezt nem akarják, szaporodni fognak ismét egygyel az anomáliák, a mennyiben az előzetesen be-írottak bennmaradnak, és a velők tökéletesen egyenlő viszonyok közt lévők kimaradnak; tehát az egyik szá-vazni fog, a másik nem.

En tehát azt óhajtanám, hogy ha nem is lehet, — a mit én is elismerek — az előmunkálatok meg-kezdéseig, de mielőtt befejeztetnék tökéletesen, és mielőtt véglegesen összeállítatnák, az első lajstrom, legyen meg a honosítási törvény, hogy ennek igényei a megállapításnál figyelembe vehetők legyenek. (He-lyeslés balfelől.)

A mi a többi határozati javaslatot illeti, ezek egyikében az is foglaltatik, hogy a törvényjavaslat-nak a visszaélések megtorlására vonatkozó részei mel-lőztetvén, azok helyett egyáltalában nem csak kép-viselőválasztási, de általában minden választási kihá-gásról külön törvény intézkedjék. Én nem vonom két-ségbe ezen határozati javaslat elvi jogosultságát, ám-bár nem ismerhetem el, hogy másutt is a választási törvényekben ne legyenek intézkedések a visszaélések megtorlására. De nem fogadhatom el, bár — mon-dom — elvi jogosultságát elismerem, ezen határozati avaslatot azért, mert én épen úgy, mint az indítvá-nyozó képviselő ur, óhajtom, hogy a megtorlások iránt ntézkedés, még pedig úgy történjék, hogy az már a jövő választások alkalmával életben legyen; meggyő-ződésem pedig az — bármennyire óhajtja ő és óhaj-tom én — ha ezt külön törvény feladatává tesszük, tekintve egyéb teendőinket, nem az lesz az eredmény, hogy egy kimerítő, egy jobb törvényes intézkedés fog ez irányban történni, hanem az eredmény az lesz, mit ő bizonyítva velem együtt igen sajnálva, hogy semmiféle intézkedés nem fog történni, s ez azon szempont, a miért határozati javaslatának ezen részét el nem fogadhatom.

Hátra van még t. ház, a Mocsáry képviselő-társam által benyújtott határozati javaslat, a mely a választási törvény elvetésével azon kívánja utasítani a ministeriumot, hogy az általános szavazati jog- és a titkos szavazás alapján, a kerületeknek rendszeres új beosztásával, a községenkiuti szavazásnak behoza-talával készítsen egy új törvényjavaslatot.

Ki fogom fejteni később, t. ház, hogy én ezen törvény mielőbbi megalkotását bizonyos feltételek mellett miért óhajtanám; de most csak azt jegyzem meg, hogy épen azért óhajtom, hogy már a legkö-zelebbi választás ne a régi mód szerint történjék, azt, hogy ezen javaslat visszautasítatván, egy egészen új alkotasság, semmi ezin alatt nem fogadhatom el. De nem tartanám ezt még a bat. javaslatban levő elvek érdekében is szükségesnek, mert kivén épen és egyedül a kerületek új beosztását, a többire nézve a részletes tárgyalásnál lehetne módosítványok útján intézve, (Helyeslés balfelől.) azonban én részemről az abban felírt nézpontoknak és elveknek barátja, vallója nem vagyok s legelőször is ki kell jeleutenem szemben azzal, a mit ő felállított, hogy én a választási jogosultságot általánosan, mindenki velvőzletett emberi vagy természetijognak nem tartom. (Helyeslés.)

(Folytatása következik.)

Hirdetmény.

Az 1874. évi június hó 30. án beváltás végett kisorsolt erdélyi földtehermentesítési kötvényekről.

Szelvényes kötvények.

50 frtos. 770, 1065, 1252, 2901, 3659, 3753, 4397, 5410, 6461, 6466, 9077, 10591, 13828, 14670, 15992, 18534, 19845, 19869, 19959, 20091, 20397, 20400, 20488, 20510, 20511, 20556.

Összesen 26 drb.

100 frtos. 109, 135, 146, 702, 3170, 4748, 5200, 8976, 10236, 11629, 11749, 12499, 12675, 14942, 15234, 15707, 15815, 15871, 16677, 16705, 17086, 18668, 22832, 23758, 23889, 24599, 25989. 26113, 26535, 28294, 29174,

30234, 32087, 32182, 33443, 34459, 34586, 38921, 39996, 41212, 47263, 48180, 48902, 49039, 52753, 53655, 55342, 57594, 57871, 58094, 58110, 58136, 58303, 58372, 58471, 58515, 58722, 59413, 59654, 60025, 60043, 60424, 60428, 60482, 60528, 61067, 61551, 61607, 61677, 61813, 61858, 61913, 61935, 61967, 62004, 62052, 62065, 62077, 62155, 62162, 62207, 62289, 62292, 62333, 62353, 62386, 62415, 62495, 62793, 63006, 63064, 63108, 63132, 63178, 63215, 63257, 63317, 63331,

Összesen 98 drb.

500 frtos. 109, 703, 2006, 3109, 4831, 5653, 7576, 7780, 8349, 8560, 9670, 9796, 9805, 9838,

Összesen 13 drb.

1000 frtos. 1346, 3844, 6531, 7005, 7187, 8405, 10225, 11836, 13290, 13628, 14075, 14322, 14831, 15474, 16251, 16574, 17082, 18148, 21079, 21738, 21833, 22367, 22416, 22421, 22470, 22512, 22621, 22688,

Összesen 28 drb.

5000 frtos. 85, 1293, 1910,

Összesen 3 drb.

10.000 frtos. 594, 1037, 2054,

Összesen 3 drb.

A betűs kötvények.

Szám. 693, 832, 1000, 1096, 1990, 2879, 3124, 3132,

Összesen 8.

Tőke összeg. 740, 3500, 10650, 2250, 100 200, 10000, 1000, 28440, 30000, 15000, 28000, 7000, 9800, 1300,

Összesen 119.540.

Véglete a 12335. számú 1000 frtos s szelv-nyes kötvény 500 frt részlettel 500.

Összesített összeg 120.040.

A kisorsolt földtehermentesítési kötvények, a huzás napjától számítva 6 hónap múlva az osztrák értékben kiszámított összegekben az e tekintetben fennálló szabályok szem előtt tartásával a budai m. k. államadéssági pénztárnál kifizettettek, a mely pénztár egyszersmind a kihuzott 12335 számú szel-vényes 1000 forintos kötvényt nem sorsolt része fölött a megfelelő kötvényt — kiállítandja.

A kisorsolt és már esedékes kötelezvények visz-szaizetését a kolozsvári magyar királyi adóhivatal-bizományi uton szintén eszközözlendi.

A kifizetés előtti három utolsó hónap alatt a kisorsolt kötvények a szabadalmazott osztrák nemzeti bank által Bécsben, a kisorsolás után azonnal a bu-dapesti magy. kir. földhitelintézet által is leszámít-tatnak (escomptirt) Egy utal tudtul adatik, hogy a következő erdélyi földteherm. kötvények tőke össze-sai korábbi kiadások alkalmával kihuzattak és már visszafizethetőké váltak, de a pénztárból még ki nem vétettek, és pedig:

Szelvényes kötvények.

50 frtos. 409, 539, 670, 1174, 1190, 1341, 1679, 3499, 3622, 3639, 4013, 4018, 4238, 4288, 4454, 4848, 5183, 5406, 5751, 5831, 5890, 5964, 6118, 6604, 6681, 6685, 6784, 6918, 7083, 7143, 7432, 7486, 7683, 7961, 8044, 8484, 9113, 9129, 9258, 9359, 9392, 9426, 9429, 9692, 9781, 9886, 10213, 10228, 10352, 10806, 10851, 11257, 11425, 11505, 11582, 12598, 12903, 13166, 13348, 13732, 13914, 14183, 14301, 14733, 15012, 15391, 15571, 16409, 16782, 17117, számmal.

100 frtos. 128, 469, 562, 646, 677, 790, 900, 967, 1172, 1336, 1652, 1748, 1803, 2097, 2099, 2422, 2465, 2711, 2955, 3071, 3132, 3474, 3492, 3632, 3889, 3956, 4164, 4267, 4765, 4791, 5042, 5113, 5122, 5585, 5691, 5746, 5843, 5924, 6015, 6198, 6251, 6283, 6446, 6456, 6547, 6917, 6940, 7060, 7212, 7287, 7455, 7621, 7807, 7881, 7907, 8039, 8056, 8134, 8282, 8724, 9320, 9403, 9633, 9703, 10074, 10187, 10193, 10211, 10356, 10375, 10735, 11113, 11168, 11280, 11953, 11992, 12048, 12157, 12185, 12242, 12325, 12400, 12660, 12761, 12799, 12868, 13253, 13406, 13667, 13767, 13810, 13837, 13995, 14599, 15016, 15198, 15301, 15337, 15565, 15720, 15783, 16057, 16243, 16954, 17251, 17489, 17548, 18071, 18136, 18161, 18259, 18490, 18508, 18622, 18803, 19081, 19623, 20346, 20646, 20661, 20855, 21114, 21399, 21466, 21477, 21551, 21705, 21718, 21784, 21873, 22007, 22184, 22665, 22675, 22681, 22726, 22886, 23027, 23037, 23158, 23415, 23448, 23477, 23493, 23669, 23948, 24051, 24195, 24231, 24263, 24376, 24392, 24656, 24683, 24950, 25489, 25516, 25561, 25689, 25849, 25965, 25971, 25994, 26126, 26163, 26183, 26224, 26277, 26397, 26519, 26610, 26920, 27178, 27579, 28019, 28027, 28037, 28041, 28242, 28352, 28397, 29363, 29386, 29511, 29606, 29641, 29805, 29991, 30078, 30318, 30323, 30518, 30687, 31004, 31155, 31213, 31315, 31320, 31367, 31391, 31395, 31466, 31646, 31654, 31683, 31919, 32242, 32495, 32587, 32923, 33435, 33449, 33536, 33716, 33827, 34050, 34092, 34463, 34730, 34763, 35434, 35537, 35673, 36829, 36864, 37385, 37737, 37918, 38049, 38193, 38574, 38850, 38999, 39047, 39099, 39605, 39791, 40170, 40803, 41099, 41437, 42123, 42190, 43013, 43702, 43730, 44471, 44548, 45044, 45066, 45289, 46087, 46197, 46688, 47425, 47574, 47829, 48194, 48207, 48563, 48673, 48687, 48761, 48918, 49090, 49410, 51924, 53309, 56817, 56818 számmal.

500 forintos. 269, 411, 804, 1484, 1661, 1692, 1760, 1967, 2369, 2474, 2519, 2705, 2710, 2711, 2929, 3247, 3369, 3808, 4489, 4832, 5203, 6259, 6729, 6767, 7129, 7321, 7578, 7657, 7888, 8109, 8130, 8429, 8528, 8652, 9238, számmal.

1000 frtos. 13, 93, 440, 462, 1278, 2074, 2594, 2666, 2758, 2919, 3359, 3410, 3569, 3827, 4932, 5041, 5114, 5177, 5216, 5562, 6230, 6657, 6822, 6848, 7188, 7264, 7560, 7613, 7665, 7895, 791J, 8037, 8091, 8681, 9093, 9304, 9613, 9632, 9726, 9765, 9859, 9888, 10322, 10758, 10801, 11099, 11349, 11383, 11635, 11870, 11921, 11992, 550 frtnyi részlettel. 12761, 13658, 14127, 14144, 14177, 14588, 19135, 15996, 26205, 16310, 18663, 18947, 18965, 19000, 19233, 19356, 20340, 20395, 20546, számmal.

5000 frtos. 43, 4609, 1189, 1705 számmal. 10.000 frtos. 981, 1005-2350 frtnyi rész-lettel. 1538-7550 frtnyi részlettel.

A betűs kötvények.

Egy darab 200 frtos 1686 számmal. Egy da-rab 7250 frtos 2182 számmal. Egy darab 100 frtos 2402 számmal.

Ezen kötvények tulajdonosai figyelmessé té-tetnek, hogy a lejáratú naptól kezdve azaz a kisor-solási naptól számítva hat hónap múlva a kamat élvezeti jog megszűnik, hogyha mindazonáltal ezen kötvények szelvényei a szabadalmazott, bécsi nem-zeti tőzsde vagy pedig valamely tartományi gyű-pénztár által beváltatnak az így felvett összeletek a tőkből lefognak vonatni.

Az erdélyi földtehermentesítési pénzalap m. kir. igazgatóságától.

Budapest, 1874 évi június hó 30-án.

Hajós János,

osztálytanácsos.

Concha tábornagy.

A sok csapás között, melyek a szerencsétlen Spanyolországot egymásután érték, egyike a legér-zékenyebbeknek az, melyet Concha eleste által szen-vedett a napokban. Bilbao felszabadítója jeles, ta-pasztalatdus katona volt, kihez — előhaladott kora daczára — Spanyolország azt a reményt kötötte, hogy képes lesz véget vetni a rabló hadjáratnak, melyet a karlisták az ország északi bércezein a zsar-nokság érdekében folytatnak, Bilbao után Estella a második nevezetes hadászati pont, mely, ha a repub-likánusok hatalmába kerülend, a karlisták nem egy-hamar szedik vala össze magokat, hogy oryilkai-ka a köztársaság életére törjenek. Már minden jól ment, — a kormánycsapatok Concha vezérlete alatt ostrom alá is fogták Estellát s a spanyolok minden órában várták a város bevételét, midőn egy ellensé-ges golyó az ősz hadvezért földre teríté.

Concha Manuel del Duero és de la Habana marquis Madridban született 1794-ben, tehát 80 évben volt. Legelső hadakozásait I. Napoleon ellen viselte Spanyolország függetlenségi harcában s 1816-ban a del-amerikai gyarmatokba küldetett, hol Es-partero oldalán leverte a fölkelést. Innen Spanyol-országba visszatérve dandárnokká neveztetett ki s később a Don Carlos elleni harcban tábornok lett. Ezután Cadix városa a cortesbe választá őt képviselő-nek s Concha Narvaezhez csatlakozott. Hosszu időn át nem is volt más politikája, mint Narvaez. 1873-ban ismét a saragossai fölkelést verte le s bevette Barcelonát. Az erre következő évben újból egy pro-gressista mozgalmat nyomott el Cartagenában, miért is Cataloniában katonai főparancsnoknak nevezetett ki. Ily minőségben s közel levén a harc szinteré-hez, erőlyesen és eredményyel küzdött a karlista lázadás ellen, melynek elfojtását észben neki is tulajdonítják. 1847-ben Krisztina királynét Párisba kísérte és 1849-ben mint másodikok parancsnok a spanyol hadtestet venzény-lte, mely a pápa se-gítségére küldetett. 1854-ben a Canari szigetekre szám-üzetett, mivel O'Donnell Congalez Bravo és Santomayor herczeggel egy feliratot irt alá, melyben Izabella kormányának reactionarius törekvései voltak feltűn-tetve, de Concha ekkor Franciaországba menekült, honnan nemsokára visszahívta őt a forradalom, mely megbuktatá Narvaezt és száműzte az anyakirályt. Az O'Donnell-kormány a tűzésérg főparancsnokának, ké-sőbb pedig tábornagnak nevezte ki őt. 1868-ban a forradalom előestéjén Izabella az által vélte elejét vehetni a bajnak, hogy Conchát állította egy új kor-mány élére, de az ő népszerűsége nem volt oly ter-mészetű, hogy csodákat tehesen s az új kabinet csak néhány napig tarthatá fenn magát. Izabella bukása óta azon időpontig, midőn Pavia tbnok oly brutális módon, fegyveres erővel szétugrasztotta a spanyol parlamentet (ez év jan. 3-án) Concha nem adott életjelét magáról. Serrano nem rég az északi hadsereg főparancsnokának nevezte ki őt Moriones tábornok helyére.

Feltesleges részletesen előadnunk ama véres csatákat, melyekben Concha, mint egyik főszereplő részt vett, mielőtt Bilbaot felszabadíthatá. Mintán a karlisták zöme Estellába szorult vissza és szpon-to-sult, Concha egy csapással az egész gyűlevész népet akarta tönkre tenni, s z czéjből már hetek óta dol-gozott a tervén. Jun. 21-én szállt sikra, el lévén ké-szülve a döntő ütközetre. O eizán át az erős posi-tiókra tört, melyeket Dorregaray Villatuerteben el-foglalt és Menhigorián át Manera felé nyomult. Terve az volt, hogy Echague tábornokkal, ki épen Pampelunából nyomult előre, combinált támadást intézzen a karlisták ellen. Del Duero marquis, ki már elhagyta volt az Ebro vonalát, melyet előbb hadművelati basisának kiszemelt, elhatározta, hogy a vadat saját fészékben: az Estellát uraló magaslato-ken keresi fel s jun. 25-én ez irányban már Lodo-sán állapotott meg. Mielőtt Estella felé utnak indí-totta volna csapatait, összegyűjtette a hatóságokat és a főbb lakosokat s tudokra adta, miszerint erősen

el van határozva, hogy a harcra harczal feleljen, nélkül, hogy kétszínű kérések, vagy más tekintetel által megingattatni engedné magát. „Mindenekelőt tudni kell azt, — mondá Concha — hogy az, k e vidéken királynak hivtja magát, nem egyéb, min egy nyomorult kalandor, ki a közbékét háborítja.” Lodosából Sesmába vonult seregével, honnan — miután hasonló értelmű beszédet tartott a környék-belieknek, azon utra kelt, mely Lerinbe vezet.

E különben is irtóztató hegyi utat még ro-szabbá tették az ágyus szekerek. Megeredt az eső, meg az orkán és vihar, s rögtön megeredtek rá min-denfelől a hegyi záporpatakok, melyek iszonyu ro-bajjal és a seregbe vészt hozva özönlöttek, rohan-tak alá a bércek oldalairól. A vihar a katonák és lovak szemébe csapkodta az esőt, s ez utóbbiak meg-bokrosodva, nem is akartak tovább haladni. Ily haj-meresztő utazás után, mely egy álló napig csontig áztatta a csapatokat, Concha serge egy szűk hegy-szorulathoz érkezett, melyen át a földagadt zápor-patak csörtetett keresztül sikeitő zugással. A pata-kon át pedig csak egy keskeny palló vezetett, me-lyen a katonák csak egyenként voltak kénytelenek átkelni. Ez átkelés három óra hosszig tartott s az ősz Concha a hídfőnél, ha annak nevezhető egy pal-ló vége, lóhátról mozdulatlanul nézte végig a ki-nos átkelést. Lehetetlen is leírni ez utnak minden borzalmait. Este nagy fáradtan Lerinbe érkezvén, a kiállott fáradalmak benyomása alatt az üdvözlésére összesereglett papságnak azt mondá Concha, hogy „Navarra vérkonytyokkal fog meglakolni azon szen-vedésekrét, melyeket a hadseregnek ki kelle állania.” Lerinből Largaba nyomult előre a tábornagy s itt csatlakozott Martinez Compos hadosztályával; június 28-án este pedig sikerült neki egy gyors mozdulat-tal hatalmába kerítni Abarzuzát és Zabalt. Kezébe kapván e két posítót, melyek az amezanasi szorula-tok kulcsát képezik, másnap jun. 29-én me kezdte a tüzelést a karlisták hadállásai ellen Muro faluban, mely három kilométernyi távolságra van Estellától. Az itteni csatában nyerte Concha marquis halálát.

Az északi hadsereg elesett főparancsnoka, ki-nek helyét, mint a táviró jelenti, Zabala kormány-elnök és hadügyér vette át, Spanyolországban annyira hive volt az asturiai herczeg ügyének, hogy tu-lajdonképen ő tekintetett az alfonsista párt vezéré-nek, vannak azonban többen, kik azon véleményben vannak, hogy Concha minden utógondolat nélkül szállt sikra a karlisták ellen, akarta végképen elfojtani a polgári háborút s magára a nemzetre kívánta aztán bízni, hogy döntőn és határozozon saját sorsa felett. Legyen bármint, bizonyos csak az, hogy a spa-nyol hadsereg egy kiváló tehetségű hadvezért vesz-tett el Conchában, a karlisták pedig megszabadul-tak az ő halála által egy hajlithatlan és félelmes ellenségtől.

A „KELET“ magán-távirata.

Feladatott Budapest, június 6. 10 ó. — p. d. e.

Érkezett, június 6. 12 ó. 10 p. d. n.

A képviselőházban tegnap a zsidóügyi szavazáskor hallatlan confusio állt be: a nyolcz indítvány mindegyike kisebbségben maradt s ezzel ez ügy teljesen elejtetett.

TANÜGY.

M.-Vásárhely, jul. 3. 1874.

Egy város társadalmi életében kiváló fontossá-gu, mondhatni irányadó mind a jelenre, mind pedig és főképen a jövőre nézve a helyi tan- és nevelőin-tézetek állapota, szervezete, ezóval a tanítás és ne-velés miként-je. Az ifjú kedélye jó és rosza egy-aránt fogékony; nem kis fontosságu tehát egyföldi az, hogy mit, másfelől és főként, hogy mily módon csepegtetik azt a tanférnik a növendékek szívébe. „Quo semel imbuta est servabit odorem testa diu.” A mily igaz e bölcs mondás az erkölcsiég terén, ép oly való a tanítás első stadiumát, módját, és tár-gyait tekintve. Inkább kereset, de jól és szakérte-lemmel tanítani és tanulni; ez gondolatunk szerint minden okos tanférnik és tanügybarát elve. Es ez elvnek szentül meg kellene tartatnia ugy a fensőbb nevelő- és tanítóintézetekben, mint különösen az al-sóbb gymnasiais, avagy real irányu iskolákban, ha azt óhajtjuk, hogy a tanításnak kellő sikere legyen s ha tanuló ifjainkat sajkókká tenni nem akarjuk.

Midőn pár év előtt városunk közönségének képviselő testülete a helyi tanintézetek számát egy újjal szaporítani tervezé, természetesen csak ör-vendetéz helyesléssel találkozott ez okos gondolat. A terv megvalósult, és felállítottat a városi polg. is-kola, melynek jelenleg 3 osztálya van, 3 tanára és ezeknek tisztességes fizetése. Épen ma végződik a nyári félévi vizgák, melyeknek eredményéről szá-n-dékozik pár szót fölemlíteni a jelen sorok írója.

Az intézet célja realis ismeretek terjesztése levén, a tantárgyak e célnak megfelelőleg vannak választva, a gyakorlati élet és az ipar különbözőigé-nyeinek megfelelőleg. A nyelvek közül csak a magyar és német tanítatik, mint a hasoníranyu iskolában szokott lenni. A mi azonban a tárgyaknak a taná-rok közt való elosztását illeti, e tekintetben megle-hetős fordított kása módjára van a dolog a helyi polg. iskolában. Nagy Lajos nyelvtanár, ki egy igen becsületes és józan törekvésű ember és szorgalmas tanító, tanításának szép sikere mutatkozott a magyar nyelvi vizsgálat eredményében; mind a 3 osztály

növendékei általános értelmesebb felelték e tárgyból. A német nyelvből hallott feleletek nagyobb részében sem hiányzott az értelem, de igen egy lenyeges momentum, a mi nagyban mutatja, hogy e nyelvet maga a tanár sem bírja teljesen, és ez a hangsúlyozás. E nyelvet Gruber urnak, a számtanárnak kellene tanítani, ki ha nem is érti saját nyelvet úgy és oly értelemben, mint egy elismert német philologus, de ez iskola növendékeinek gyakorlati szükségéhez mérten, t. i. a mi a német nyelv birását illeti, mégis tán mint született német őröböt tehetne.

A magyar irálydolgozatok orthographia tekintetében nagyon sok kívánni valót hagytak fenn általában; de ez igényünket jobb lesz talán merőben mellőzni és zsebre rakni, nehogy ez iskola ügyeitintéző iskolászeki 30 tag 1/2-de fülünkbe kiáltssa (de magyarul!) „magna petis Phäeton,“ hisz gondold meg, hogy arról az „izérről“ én sem tudom, mi fán terem, s tulajdonképen — jó órában legyen mondva — annyit értek biz én a tan- és nevelésügy sok ága bogához, mint egy jeddői napszamos a bivimi tantételhez, de azért én mégis a zöld asztal mellett ásitok elnökömmel együtt a magyar tanügy nagy fényére és dicsőségére.

(Végo kőv.)

NAPI HIREK.

Kolozsvár, július 6. 1874.

— **Király ő felsége** hir szerint Salzburgban találkozni fog Vilmos császárral, és vele együtt Ischlbe fog utazni.

— **A Kolozsvári polgári lövölde** tegnapi díjai a következőképpen osztattak ki. A szerencsedíjakat: 1. Molnár Sándor, 2. Deskovich, 3. Zimmermann; a versenydíjakat a távoli táblán: 1. Deskovich 2. Zimmermann nyerték. A nyertes lövészek közül: Deskovich nyereményét a következő lövészetre 4-ik szerencse díj; Haller Rezső, 4-ik versenydíj; s a legtöbb ötös körlovés jutalmául; ugyan ő 5-dik és 6-dik; dr. Haller Károly a 7-dik, Schopf Gyula pedig a nyolcadik szerencsedíj jutalmául ajánlák föl ez alkalommal nyert díjaikat.

— **Kolozsvár városában** az országos és katonai kórházak beleszámításával az elmúlt június havában, a városi főorvos hivatalos kimutatása szerint az elhaltak száma 88-at tesz. Ebből férfi 51 nő, 37. Halva született a férfi nemből 3, a nőnemből 1, nagykoru a férfineemből 18, a nőnemből 18; kiskorú a férfineemből 30, a nőnemből 18. A kórszerekre nézve különféle lobos betegségekben meghalt 14, ugyanannyi életgyengeség miatt, tüdővészben 13, idült és heveny harulban 9, humilóban 7, véglgyengülésben 5, rángásos görcsben 3, ugyanannyi sziv-bajban, vízkórban 2, ugyanannyi görvéltyben és tüdőégdagban, kanyaróban 1, ugyanannyi rákban, vérhiány, tályog, átfutott gyomor fekély miatt, vérhasban, dermenetben és Brughkórban. Vízbefulladás és önkaszás miatt szintén egy-egy. Rendőri bonczó és egy volt.

— **A „Kolozsvári Dalkör“** tegnapi zártkörű dalestélyén az „Arenában“ egybegyűlt közönség szép száma ezuttal is kitűnően tanuskodott arról, hogy e minden ízében magyar egylet iránti műpártolás folyton virág korát éli városunkban s bár a színhely változék is: egy mint a tenger változatlan t. i. a közönség részvéte kiváló buzgalma dalárainak irányában. Tán nem is közönség és igénytelen dalalok, hanem Maecenas és kegyencz állanak itt szemközt egymással, s így bármí szerény dallal tapost, dicsőséget aratnak a dalflak. Szinte fölösleges hát említeni, hogy tegnapi föllépésök is egy szép immortel sikerek arany emlékei közt. Maga az étesarnokkal körülövezett hely is igazán festői hús pompás s a vén jegenyék árnyékában elterülő tágas tánczterén bármily széles táncz-kedv kitűnő talajt találhat. E tér világítást az étesarnokok oldalfalain alkalmazott mécsesek hosszu sorától nyert s teljesen megfelelt a várakozásnak.

• A tánczoló ifjúság pedig a katona zenekar szép dal-lamai mellett rózásáskedvben járta szinte piros haj-nal hasadásig.

— **A Kolozsvári „Fröbel intézetben“** az 1874/5-ki tanévet bezáró közvizsgálatok a következők sorrendben tartatnak meg: Szerdán, július 8-án, d. e. 9 órakor a „gyermekkert“ (I. II-ik osztály) vizsgája. Csütörtökön, július 9-én, d. e. 9 órakor az „elemi iskola“ (III. IV-ik osztály) vizsgája. Pénteken, július 10-én, d. e. 9 órakor a „gyermekkertészno-képezde“ vizsgája. Pénteken, július 10-én, d. u. 4 órakor, az összes növendékek mutatóvanyai a rend-tornaszat és a társas-játékok köréből. Szombaton, július 12-én, d. e. 9 órakor a munkák és bizonyítványok kiosztása; a tanév ünnepélyes berekeztése. A vizsgák teljesen nyilvánosak lévén, azokra, a t. szülők s a tanügy barátai tisztelettel meghivatnak. Valamennyi vizsga az intézet helyiségében (belmagyar utca 38 sz. a. tartatik meg. Szabó Endre, igazgató.

— **A rózsáligeten** vasárnap este rendezett tűzijátéknak meg lehetős gyér közönsége volt. Az egyes pirotechnikai mutatóvanyok azonban elég jól ütöttek ki a szinte 11 óráig lekötve tarták a megjelent nézők figyelmét.

— **Színházunknak** az utóbbi három előadás-on is meglehető közönsége volt, különösen szombaton, midőn Szentgyörgyi István jutalomjátékául „A paraszt, miot milliósa“ került szíre. Raimund ez egykor sokat magasztalt darabja tarka látványosságával, csodás varázslataival mivelődés-történe-

ti szempontból érdekes adat az ízlés fejlődés menetére nézve s legalább mi is láthatók, hogy min mul-lattak atyáink. A közönség többszörösen megtapsolá a jutalmazottat, ki a dus parasztot sikerrel szemé-lyesíté. A vasárnapi két előadás szintén jól sikerült.

— **Az 1874-ik évi jövedelmi adókról** készült lajstromok, a városi adóhivatal 24-ik számú irodájában, az 1868-ik évi XXVI. törv. czikk 27-ik §-lye értelmében, közszemlére kitéve vannak, hol is mindenki a rá rovatni ajánlott jövedelmi adómennyiséget, bezárólag folyó évi július 13-ig tudomást szerezní igyekezzék, mivel az adókiróó bizottság tárgyalásait az alábbi sorrend szerint ugyancsak e hó 14-én megkezdí, s ha a javasolt adómennyiség ellen valakinek indokolt kifogása van, annak előter-jesztése végett a bizottság előtt személyesen vagy megbízottja által megjelenni ne mulassa el, mert meg nem jelenés esetében az adómennyiség kihall-gatásán kívül fog megállapittatni. A városrészek az adóbizottság elnöke által kitűzött napokon, következő rendben vétetnek tárgyalás alá: 1.) Felek község, városi tanács, „Victoria“ biztosítói intézet tisztvisel-ői, nemzeti színház tagjainak jövedelmi adója, folyó év július hó 14-ik napján. 2. Belváros, és pedig: a.) főtéren lakók . . . f. év július hó 15. és 16-ik napjain. b.) belközép,- tivoli, szentgyörgy,- csillag- és minorintezák f. év július hó 17. és 18-ik nap-ján. c.) belkirály,- belfarkas,- beltorda, fogoly,-nagy és kisbazaucák f. év július hó. 20. és 21-ik nap-jain. d.) belszén, rózsá,- kismester,- kötő,- belmo-nostor,- mátyáskirályutczák f. év július hó 22. és 23-ik napjain. e.) szentlélek,- kandia, óvári kisutca, bástya,- kenyér,- vízutczák, óváripiacz,- klastrom,- kornis,- serház- és hidutczák f. év július hó 24. és 25-ik napjain. f.) szép,- belmagyar,- rejték,- hosszu-szappanyutczák f. év július hó 27. és 28-ik napjain. g.) kurtaszappany,- görbesszappany, könyök- és kö-falutczák f. év július hó 29-ik napján. 3. Külváros: h.) külmagyartized 30 és 31-ik napjain. i.) külközép-tized augusztus 1 és 3-ik napjain. k.) külszentized 4 és 5-ik napjain. l.) külmönostortized 6, 7 és 8-ik napjain. m.) kétvízköztized 10 és 11-ik napjain. n.) hidelvetized 12 és 13-ik napjain. Kolozsvár sz. kir. város tanácsától, 1874-ik év július hava 3-án.

— **Az egyetemi ifjúság** által rendezett nyá-tánczvizgalom alkalmával a következő felülfizetések folytak be: Ngs. Dr. Machik B. egyet. rector ur 13 frt 50 kr. ngs. dr. Kánitz Ágost egyet. tanár ur 3 frt 50 kr. ngs. dr. Entz Géza egyet. tan. ur 4 frt, ngs. dr. Török Aurél egyet. tan ur 3 frt 50 kr, ngs. dr. Fleischer Antal egyet. tan. ur 1 frt 50 kr, ngs. Koch Antal egyet. tan. ur 2 frt. ngs. Finaly Hen-rik egyet. tan. ur 2 frt. ngs. dr. Jeney Viktor egyt. tan. ur 3 frt, ngs. dr. Maizner János egyet. tan. ur 4 frt, ngs. dr. Feuer Nathaniel egyet m. tan ur 1 frt. 50 kr, ngs. dr. Csiky Viktor egyet. tan. ur 50 kr, ngs. dr. Czifra Ferencz egyet. tan. ur 5 frt, ngs. dr. Plósz Sándor egyet. tan ur 2 frt, ngs. Dr. Ajtai Sándor egyet. tan. ur 2 frt, ngs. Szabó Károly egyet. tan. ur 2 frt. ngs. dr. Meltzl Hugó egyet. tan. ur 1 frt, 50 kr, ngs. dr. Genersich Antal egyet. tan. ur 50 kr, ngs. Szamosi János egyet. tan. ur 2 frt, ngs. Szász Béla egyet. tan. ur 5 frt, tkt. Bartha János ur 1 frt, tks. Dezső Béla ur 2 frt, tkt. Gerey La-jos ur 1 frt, tks. Voith Gergely ur 50 kr, tks. Zsig-mond József ur 2 frt 50 kr, tks. Geréb Márton ur 50 kr, tks. Sipos Gábor ur 50 kr, tks. Kis Sámuel ur 2 frt. 50 kr, tks. Braun Leó ur 50 kr, tks. Tavaszi Miklós ur 50 kr, tks. Benel Ferencz ur 1 frt 50 kr, tks. Korbuly Gergely ur 4 frt 50 kr, tks. Kabós Gábor ur 1 frt, tks. Ábrahám N. ur 50 kr, tks. Hutflesz Károly ur 3 frt 50 kr. tks. Sebestyén M. ur 2 frt. tks. Debreczeni József ur 50 kr, tks. Gajzágó Antal ur 50 kr, tks. dr. Szlovák egyet. tans. ur 50 kr, tks. Fogarasi Kálmán ur 50 kr, tks. Szemerjai József ur 50 kr, tks. K. Papp Miklós ur 50 kr, tks. Bartha Lajos ur 15 frt, tks. Orbán József ur 2 frt, tks. Józsa János ur 2 frt. Összesen 105 frt. 50 kr. Fogadják a nemes lelkű adakozók az „egyetemi kör“ javára tett ezen adomá-nyaikért az egyetemi ifjúság hálás köszönetét; nem különben Stein János egyetemi könyvnyomdász ur is, ki a szükséges nyomtatványokat, mint eddig, úgy most is csekély árért állította ki. Szász István, pénztárnok.

— **Mentovich Ferencz**, mint a „Székely Hirlap“ legutóbbi számából látjuk, a marosvásárhe-lyi jogászegylet közlönyének szerkesztőségéről le-mondott és pedig oly okból, melyről az ember azt hihetné, hogy csak a Baeh-ídőben fordulhatott volna elő. E lap egyik rovata ugyanis „Dürreözölő“ ezim alatt a feudalis, ultramontán, reactionarius velleitá-sokat, a nyegleséget, közügyi visszaéléseket, szóval mindennemű ostromni valókat sok elme-éllel poroz-gatá, s többek közt — mint látszik — egy jogász-egyleti választmányi tagot is megismogatótt, mire a jogász-egylet válaszmánya azt a szégyent ejté ma-gán, hogy elnökét a szerkesztő megintésével bizta meg. De az elnök, mint a lapból látjuk, szóvalnem hajta végre a határozatot, mert (!) „a „Sz. H.“ azon ülés után megjelent első számában az ig. egyk. tagja — — a lapszerkesztésre vonatkozó szavai-ért megfámadatott és nevétegeessé tétetett.“ Ezan-tediluvianus indoklásra aztán elhatározta a választ-mány, a szabad szó e derék pártfogója, hogy a szer-kesztővel írásban közöltessék a választmányi roszalá-sa. A szerkesztő erre természetesen rögtön beadta lemondását s lapja legutóbbi számában elbucszott olvasóitól. Valóban csodálkoznunk kell, hogy tuda-mányos(nak látszani akaró) egylet az obscurantis-mus ily fokára súlyelhetett s azt hiszi, hogy a mai

világban önértetes írók foghat közlönye szerkeszté-sére, kivél úgy akarna bánni, mint valami közép-kori arisztokrata a tisztartójál. va Nő ezt a dicsősé-get sem irigyeljük a t. egylettől.

— **Salamon János** ez egyik legkitűnőbb bar-na zenetársulat vezetője, ma este indul egy nagyobb körutra jöl szervezett zenekarával. Erinteni fogja Ma-rosujvárt, Enyedet, Fehérvárt, Marosvásárhelyet, Se-gesvárt, Drzsébetvárost, Szegent, Brassót, Előpatakot, Tusnádot, Seps Szentgyörgyöt s jó idő esetén még a Királyhágón tuli részkebe (Arad, Temesvár sat.) is átrándul. Figyelmeztetjük az illető városokat előre is e zenetársulatra, mely különben maga lesz legjobb ajánlója magának művészi és valóban magyar zene-játékával.

— **A budapesti áru- és érték-tőzsde** bizottsá-ga évenként nemzetközi gabona-vásárt szándékozáván Budapestben rendezni, az első folyó évi augusztus 3-án fogja megtartani. Az emittett bizottság e czélból a honi gazdaközönséghez nyílt levelet intézett, mely-ből átvesszük a következőket: Felesleges bővebben fejtegetni a nevezetes hasznát, melyet e nemzetközi vásár földbírókosainak és a kereskedőknek nyujt, hisz szembe szökő, hogy a hazai termelők és a bel-valamint a külföldi kereskedők találkozás alkalmat szolgáltat előnyös üzleti összeköttetésekre. Ha a kül-földi kereskedők személyesen megismerik a magyaror-szági termés kitűnő minőségét és évenkénti mennyi-ségét, akkor hazánkat újból Európa egyik kiváló élés-kamarájának fogják becsülni, és az ország ismét el-foglalhatja azon szerepet, mely azt a nemzetközi gab-nakereskedelem terén méltán megilleti.

— **A német philologusok**, paedagogusok és orientalisták f. évi sept. 28-tól oct. 1-ig Iusbruck-ban tartják 29-ik gyűlésüket.

— **Az ojtózi m. k.** vesztglő intézet Sooa-mezőre helyezettven át, hivatalos működését június 1-én megkezdette.

— **A keleti vasut társulat** egy kisajátítás ügyében keletkezett követelés miatt Medgyes városa által a keleti vasutársaság ellen indított 26,000 fo-rintos perét első folyamodásilag elvesztette.

— **Párisi táviratok** szerint Goulard volt mi-niszter meghalt.

— **A swelezi konzul**, a magyarországi insé-teségek javára gyűjtött adományokból még fennma-radt részletet úgy osztotta el, hogy a kolozsvári nő-egyletnek is jutott 600 frt a choleraárvák segélye-zésére.

— **A „Vasárnapi újság“** július 5-diki szá-ma következő tartalommal jelent meg: Jules Janin (arcképpel) — Öngyilkosság sir-hangja (költemény Horváth Boldizsártól). — Válasz (keltemény, Sz. K.-tól). — Régibb magyar írók csarnoka: Zágoni Mikes Kelemen. — Magyar faluk a Barczaságon (hat képpel). — Algiri élet (egy magyar tengerész naplójából). — Utazás a tenger alatt. (Regény, ké-pekkel illusztrálva). — A főváros jótékony intézetei. — Nyári napok. (Fővárosi tárcza, Borostyáni Nán-dortól). — A hétről. — Irodalom és művészet, stb. rendes rovatok.

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatás

a kolozsvári kisegítő pénztáregylet 1874. június havi üzlet-forgalmáról.

Bevételek:

Pénztármaradék a múlt hóról 45, 404 frt 22 kr, betételek és tökésített kamatok 115,531 frt 47 kr, kam-at, feldíj és váltódíj 11,475 frt 60 kr, bélyegdí-jakban 340 frt 45 kr, 1295 esetben visszafizetett kölcsön 439,288 frt 50 kr.

Összesen 612,040 frt 24 kr

Kiadások:

1264 esetben kölcsön 424,174 frt 77 kr, tisztvi-selők fizetése 1691 frt 68 kr, irodai kellékekre 33 frt 6 kr, bélyegre 250 frt — kr, tökésített kamatok 43,618 frt 47 kr, segélyezőesére 54 frt 18 kr, pap biztosi megjelenésért jan. jún. hóra 1087 frt 50 kr betét visszafizetések 95,507 frt 2 kr.

Pénztármaradék 40623 frt 56 kr.

Összesen 612,040 frt 24 kr.

Kolozsvárt, 1874 jun. 30.

Taufner Ferencz,

igazgató.

Kozák Ede,

pénztárnok.

Geltsch János,

főkönyvezető.

Egyesült erdélyi takarékpénztárnak 1874 jun. havi forgalma.

Tartozik:

Múlt havi maradvány áthozat 21569 frt 31 kr, betétek után befolyt 8767 frt — kr, költsön tö-kéből befolyt 10000 frt — kr, váltók után befolyt 11400 frt — kr, kamat feldíjakra 1106 frt 28 frt.

Összesen 52,842 frt 59 kr.

Követel:

Visszafizetett betétekért 13750 frt — kr, le-számított váltókért 31176 frt — kr, vásárolt érték-papírokról 890 frt — kr, irodai s kezelési költsé-géért 154 frt 80 kr, kamatokért 7 frt 25 kr.

Pénztári maradvány 68644 frt 5 kr,

Összesen 52,842 frt 59 kr.

Kolozsvárt, 1874 jul. 1.

A kolozsvári takarékpénztár 1874 1-ső félévi üzleti forgalma.

Bevétel.

1418 betét után 537711 frt 58 kr, vissza-fizetett váltók 714036 frt 82 kr, visszafizetett elő-

leg 31760 frt, befizetett kamatok 24.844 frt 91 kr, illetékek 6001 frt 89 kr, részvény átiratási díjak 72 frt, értékpapírok 4385 frt, értékpapírok kamatai 3261 frt 59 kr, bécsi bankháztól 12 frt 15 kr, meg-terített kezelési költség 250 frt, házbér az intézet saját házai után 3107 50 kr, államilleték előlegek után 2117 frt 65 kr.

Összesen 1.325,655 frt 09 kr.

Pénztári maradv. decz. 31-ről 43,161 frt 51 kr.

Főösszeg 1.368,816 frt 60 kr.

Kiadás.

Visszafizetett betétek s tökésített kamatok 765. vétel után 305.954 frt 34 kr, betéti folyó kamatok-ra 837 frt 87 kr, leszámított váltókra 798.000 frt 3 kr, előlegek értékpapírookra 81.565 frt, 1871. évi osztálékra 7 frt 50 kr, 1872. évi osztálékra 50 frt, 1873. évi osztálékra 8.360 frt, kezelési költségekre 245 frt 20 kr, igazgatói tiszteletdíj s tisztí fize-tésekre 5.350 frt, megjelenési tisztelet díjakra 531 frt, értékpapírookra 34.689 frt 75 kr, értékpapírok kamataira 341 frt, elhelyezményekre 16.000 frt, többek számlájára 1.000 frt, házbér az intézeti he-lyiségeért 500 frt, megterített kamatokra 22 frt 50 kr. adó s aprólékos költség az intézet saját házai után 361 frt 37 kr, jótékonyozélu adományokra 400 frt, jövedelmi adóra 500 frt, államilleték elő-legek után 211 frt 65 kr.

Összesen 1.254,927 frt 21 kr.

Pénztári maradv. jun. 30 án 113,889 frt 39 kr.

Főösszeg 1.368,816 frt 60 kr.

Kolozsvárt, 1874. június 30-án.

A kalotaszegi takarékpénztár üzletkimutatása június haváról.

Bevétel.

Pénztári maradvány május 29-ről 10,228 frt 58 kr. Betétekből 7,549 frt 67 kr. Visszafizetett le-számítolásokból 27,520 frt. Visszafizetett előlegek-ből 1990 frt. Leszámítolatokból 1,013 frt 55 kr. Előlegek kamataiból 31 frt 20 kr. Beirási díjakból 15 frt 60 kr. Késedelmi kamatokból 4 frt 66 kr. Egyesületi ház haszonbéréből 290 frt.

Összesen 48,643 frt 26 kr.

Kiadás.

Visszafizetett betétekre 1,239 frt 18 kr. Visz-szafizetett betétek kamataira 33,785 frt. Előlegekre 1,560 frt. Költségekre 22 frt 41 kr. Egyesületi ház vétel árába 7,000 frt. Napi biztosi díjakra 20 frt. Tisztí és szolga fizetésekre 166 frt 66 kr. Pénztári maradvány jun hó 30. 4.833 frt 63 kr. Összesen 48,643 frt 26 kr.

Árjegyzék.

Július hó 2-án tartott hetivásárról (alsó ausz. mérő középpár.) Tisztáruza 6 frt 50 kr. Elegy-buza 4 frt. 50 kr. Rozs 4 frt. 30 kr. Árpa 3 frt 40 kr. Zab 2 frt. — kr. Törökbuza 4 frt. 30 kr.

Felelős szerkesztő: **Szász Béla.**

**Minden betegnek erő és egészségség
gyógyszer és költség nélkül:**

az igen kellemes

Revalesciere Du Barry

Londonból. (180—209)

Minden betegség elenyésztetése gyógyszer és költség nélkül a delicat egészségi tápszer Revalesciere (du Barry által Londonb., a mely feltétlenül a gyermekeknek 50-szer olcsóbb minden más gyógyszernél.

Kivonat 76,000 gyógyításból gyomor-, ideg-, altesti-mell-, tüdő-, torok-, hang-, lélegezés-, mirigy-, vese- és húgy-cső-bajokban, a melyekből másolatok kívánságra ingyen és bérmentesen küldetnek meg.

74.670 sz. bizonyítvány.

Bécs, 13. april. 1873.

Hét hónapig valék kétségbeesett helyzetben. Mell- és idegbajom volt, úgy hogy napról-napra láthatólag fogytam s tanulmányaimat sem folytathattam. Hallottam hírt az ön bá-mulatos Revalesciere-jéről, használni kezdtem a biztosítatom, hogy táplál és delicat Revalesciere-jének egy havi élvezet után tökéletesen egészségesnek és megerősödöttnek érzem ma gam s a tollat legkisebb resztetés nélkül vesothetem. Köte-lességemnek tartom ezen, aránylag igen olcsó és izletes táp-szert minden szenvedőnek, mint legjobb gyógyszert ajánlani. Maradok alásatos szolgája

Feschner Gábor,

a fensőbb keresk. tanintézet hallgatója.

Mitrovitz, 30. april. 1871.

Hála a kitűnő lizetnek, nővérem, ki ideges főbajban és álmatlanságban szenvedett, 3 font élvezete után a javulás út-ján van. Egyuttal bátorkodom kérni önt, hogy nekem utánvá-mellett 1 font közönséges Revalesciere-terjedelmes haszná-lati utcaítással nyolcz hetis gyermekek számára küldeni szí-veskedjék. Tisztelettel

Kostits G. Miklós.

73.704. sz. bizonyítvány

Prilep m. p. Holleschau Morvában, 7. május 1871. Mitán az öntől már régebben kapott Revalesciere el-fogyott, gyomorgyengeségemnek pedig igen hathatós gyógy-szer, kérem, hogy nekem a valódi Revalesciere-ből 2 fontot utánvét mellett lehető előbb küldeni sziveskedjék.

Tisztelettel

Köller Flórián,

Ca. kir. nyug. katonai kezelőist.

Táplálókban lévő a husnál, a Revalesciere áteseknél s gyermekeknek 50-szer olcsóbb a gyógyszernél.

1/2 fontos bádogszelvényben 1 frt 40 kr. 1 font 2 frt 50 kr. 2 font 4 frt 50 kr. 5 font 10 frt 20 frt. 12 font 20 frt 24 frt 36 frt. Revalesciere készírsült szelvényekben 2 frt 50 kr és 4 frt 50 kr. Revalesciere csokoládé porban és táblákban 12 csészére 1 frt 50 kr. 24 csészére 2 frt 50 kr, 48 csészére 4 frt 50 kr. Porban 120 csészére 10 frt, 288 csészére 20 frt, 576 csészére 36 frt. Kapható Barry du Barry és társa által Bécsben, Wallfischgasse 8 sz. Valamint minden városban jó gyógyszeresnél és tüzseráránál; a bécsi ház el is küldi minden irányba postai utánvétet mellett.

Kolozsvárt: Binder Károlynál. Debreczenben: Mi-álovics István a „Kigyóhoz“ címzett gyógyszeráránban. Du-na-Földvált: Nadhera Pálnál. Brassóban: Fabik Ede és Jekeliusnál. Gyula-Fehérvárt: Mihelyes Zeigmond gyógy-szerésnél. Marosvásárhely: Fogarassy Demeternél. Pé-ten Török Jánosnál. Temesvárt: Quiriny Alajos és a város gyógyszeráránban.

Hivatalos.

334. Sz. (237) (1-3)
A nagy-nyedi ev. ref. főtanodának diósi s hozzátartozó tövisi és pácalkai 140 holdnyi szántó-, kaszáló- s szőlőből álló birtoka, 1874. év szeptember 29-ik napjától kezdve, három egymásután következő évre haszonbérbe, Diódona a tanoda házában f. évi szeptember-hó 12-én d. e. 10 órakor nyilvános árverezési úton, a leg többet ígérőknek ki fog adni. Bérleti kívánók 50 frt. bántpénzt tartoznak letenni. Az irt napig bántpénzzel terbelt zárt ajánlatok (Offer) is elfogadhatók. A részletes feltételek alólírtnál megtekinthetők.
N.-Enyed, 1874. július 3.

BOGDÁN LAJOS, gazda gondnok.

Sz. 128. — 1874. (235) (2-3)
végh.

Árverési hirdetés.

Alólírt bir. végrehajtó közbirrő teszi, miszerint a kolozsvári kir. törvényszéknek 6541 — 1874. sz. végzésével, Karvázy József csődtömegéhez tartozó bolti áru cikkek és felszerelvények elárverése elrendeltetvén, határnapjával f. 1874-ik évi július-hó 20-ka d. e. 9 órája tüzetett ki, Karvázy Józsefnek a főtéren lévő 20. sz. alatti házában.
Az árverési feltételek alólírtnál megtekinthetők.
A kolozsvári kir. törvényszék végrehajtójától.
Kolozsvárt, 1874. július 2.

PIGER JÁNOS.

(233) Hirdetmény. (3-3)

Az 1867-ik évbéli marosszéki bizottmány alapítványa közvetlen felügyeletével megbízott bizottság részéről közbirrő tételik, miszerint az alapítvány évi 700 forintnyi jövedelméből három marosszéki ifju részére a rendes segélyezés a folyó évben kezdetét veszi.

Segélyért folyamadhatsz vallás- és nemzetiség különbség nélkül minden Marosszék valamely községéből illetőségtől olyan ifju, ki az érettségi szigorlatot jó sikerrel letette, s valamely real irányú felsőbb intézetbe óhajtja tanulmányait folytatni; de ezt segély nélkül nem teheti.

Segélyért folyamodók marosszéki illetőségüket az illető lelkész által kiállított, s a községi előjáróság által is igazolt családi értesítővel mutatják ki: kötelesek továbbá pályázati folyamodványukat értekezési bizonyítványukkal, valamint az illető tanárikar által kiadott erkölcsi magukviselőlet tanúsító bizonylattal ellátni, segélyre szorultságuk megítélhetése tekintetéből pedig szülőik, vagy esetleg saját vagyoni állásukat részletesen előtűntető a községi előjáróság és lelkész, valamint a járási duóbiztos által hitelesített vagyoni kimutatással felszerelni.

A segélyezés azon napon kezdődik, melyen a segélyezendő az illető intézetbe beléptét tanúsító felvételi bizonyítványát megküldi.

A segélyösszeg évnegyedenként egye. lő részletekben küldetik meg.

A segélyezésre felvételre folyamodók elősorolt módon felszerelt kérvényüket folyó évi augusztus-hó 1-5 napjáig alólírtához terjesztésük bé.

Maros-Vásárhelyt, 1874. június 28-án.

MIKÓ MIHÁLY, Marosszék főkirálybírája.

Nem hivatalos.

Kitűntetett a párizsi világtárlaton 1867.

Ezüst E.F.F. éremmel.

(219)

(2-6)

Legújabb találmányom neve

REFORM-EXTRACT.

E tinta kivonat könnyen és mély feketén foly a tollból, nem penészedik, akár mely hosszú használat után is, támadja meg az acéltollat s hónapok után is másolható. Az e Reform-Extracttal telt edényt csak közönséges vízzel kell utánpótlani, tehát kiapadhatatlan. Levelek és írományok igen igen kellemes illatot nyerne, a mi eddig épen nem minden esetben történt.

Miután nem várható, hogy e Reform-Extractnak ellenzéke támadjon, azt a közönség szives figyelmébe ajánlom.

1 bádog-palaczkkal 1 frt. o. e.

Másoló-tenta,

mely mély feketén foly a tollból s az acéltollat nem támadja meg.

10,000 óra múlva is másolható, alkalmas az acéltollat s hónapok után is másolható. Az e Reform-Extracttal telt edényt csak közönséges vízzel kell utánpótlani, tehát kiapadhatatlan. Levelek és írományok igen igen kellemes illatot nyerne, a mi eddig épen nem minden esetben történt.

1 nagy üveg ára 1 frt 5 kr.

E tenta kitűnőségét fényesen bizonyítja a következő hivatalos bizonyítvány.

Hivatalos bizonyítvány.

Alólírtak ezennel bizonyítják, hogy Fritsch Nándor illatos másoló tentája 1868 október havától kezdve a mai napig minden postaországban szakszerűen használatban van, több vidéki postahivatal által is használatban, s hogy különös tartóssága és jóssága miatt, mert igen erős lenyomatokat ad, melyek idővel nem halványulnak el, sőt mély feketeségben még gyarapodnak, minden más itt megkísérelt másoló tintát felülmúlja.

Nem vonakodunk tehát elismertetni ezen készítményét mindenkinél legmeglebbebben ajánlani.
A cs. kir. keresk. miniszterium posta-gazdasági kezelőse.

Bécs, június 8-án, 1866.

Lachmann.

Zsiros festék fehérenmű jegyzésre
feltalálta Fritsch Nándor Bécsben.

oly minőségben, a mint azt sem a bel- sem a külföldön nem készítik s ezéltt sem ismerték. Ezt minden időből előkészítés nélkül bány, vagy minna segélyével kell a meggyezendő keiméro nyomni s azok felett forró vassal letéglézni, míg a festék színe elváltozott.
Egy üveg ára 70 kr.

Cigaretták — dohányzóknak felette fontos:

Francoorsország legtekintélyesebb szivarpapír gyárosaival sikerült azon régen éret szükséges egyességét létre hoznom, hogy gyártmányainkból nálam egész Erdélyre néve egyedüli raktári ártalisanak. Tehát bátor vagyok a n. érd. fogyasztó közönség figyelmét felkelteni arra nézve, hogy a papírok valódi minőségben (Erdélyben csak nálam kaphatók)

a következő árakért:

1 könyvescske táblába (Format Français)	10 krajczár.
1 " " (Format Turo) nagyobb	15 "
1 " " (Format Russe) még nagyobb	20 "
1 köteg (Format Français) 500 levél tartalommal	20 "
1 " " (Format Turo) 500 levél tartalommal nagyobb	25 "
1 " " (Format Russe) 500 levél tartalommal még nagyobb	30 "

Rajzolóknak számára.

1 duzetet valódi A. W. Páber írón. 6 szögű Nro. 1, 2, 3, 4, 5.	1 frt 30.
1 " " Gr. & C. Hardtmuth írón. 6 szögű Nro. 1, 2, 3, 4, 5, 6.	1 frt 75.
1 darab valódi „china tusch” legfinomabb	1 frt 50, 2 frt.
1 iv színes valódi „Canson Freres” rajz-papír	— „ 18.
1 iv fehér valódi „Wathman” rajz-papír Imperial nagyság	— „ 30.
1 iv duto „Wathman” rajz-papír Double Ouphauf nagyság	— „ 60.
Rajzszekőkészítő finom	3 irtól 25 frtig.

Továbbá: Rajzablak, vonalzó és egyéb író- és rajz-szerek szintén nagy választékban kaphatók, Erdély legnagyobb papírkereskedésében

Stein Jánosnál Kolozsvárt.

Még senki sem hallotta, hogy csak
tiz forintért oszt. ért.
egy teljes

salon-berendezést

lehesen kapni, s pedig igaz!!!

A berendezés következőkben áll:

- 2 elegáns ablak-tüggöny fehér csipkéből, bámulandó szép mintákkal.
- 1 hosszú folyósönyeg elpusztíthatatlan algerien-szővetből tarka lombcizfrakkal.
- 1 szobor (a kiállításra sokat bámulták) a „kényszerített imát” vagy a „síró gyermeket” ábrázolva.
- 1 Salon virágosár, fénylik mint a nap, a legpompásabb dísz minden salonnak.
- 1 szép meglehetősen nagy fali tükör.
- 1 Angora-terítő élénk tarka árnyéklattal, minden salon-asztalra alkalmas.
- 1 igen csinos fali-óra, jól jár, jóállás mellett.
- 2 véd-kendő föltűtött butorokra, brüsseli utánz. csipkéből.
- 2 díszfestmény keretben, legújabb iskolabeli művészek után.
- 2 japáni virágtartó, legfinomabb aranyozással.

Az elősorolt tizenegy tárgy ára mindössze csak tiz forint o. ért.

Ugyan-e csoport finomabb kiállításban 15, 20, 25 forintot kapható egyedül

A M I G O

nemzetközi kiállításából, Bécs, Praterstrasse 9 sz.

Viéki megrendelések utánvát, vagy a pénz beküldése mellett pontosan és lelki- ismeretesen teljesítenek — Lada, göngy, szállító-levél és bélyegért semmi sem számítatik (188) (12-*)

Legújabbban megjelentek és

Stein János erd. muzeum egyf. könyvkereskedésében
Kolozsvárt kaphatók:

Szölészeti és borászati titkok gyűjteménye.

10 ábrával.

Gyűjtötte és kiadta Terecsánszky József orvos.

Ára 60 kr. postai szétküldéssel 64 kr.

Postadíj elkerülése tekintetéből legcélszerűbb az
összeg beküldése.

A magyarnyelv szótára.

A magyar tudományos akadémia megbízásából készítették: Czuczor Gergely és Fogarasi János. Hatodik kötet (vége.)

Ára 1 frt.

Politikai divatok.

Regény. Irta Jókai Mór. Ára a 3 kötetnek 2 frt 40 kr.

Camvens Luziadája.

Fordította s bevezetéssel és jegyzetekkel fölvilágosította Greguss Gyula.

Ára füzve 2 frt. diszkötésben 3 frt.

Egyetemes európai jogtörténet.

A középkor kezdetétől a francia forradalomig.

Irta Hajnik Imre. Ára a két füzetnek 1 frt 80 kr.

Az ember testének szerkezete és élete.

Dr. Thomé után Paszlavszky József. 120 a szövegbe nyomtatott magyarázó ábrával. Ára 1 frt.

FLEURANCE.

Regény. Craven Augustin után francziából fordítva.

Ára a két kötetnek 3 frt.

A mechanika alapvonalai.

A mivelte rendek szükségéhez alkalmazva. A magyar tudom. akadémia által a magyar hölgyek díjával koszorúzott pályamű.

Irta dr. Bardocz Lajos. 225 fametszvényvel. Ára 2 frt.

Német — magyar pótszótár, a „német és magyar szótár”-hoz.

Irta dr. Ballagi Mór. Ára 1 frt.

Ujabb novellák.

Irta Lauka Gusztáv. Ára 2 forint.

A dráma és válfajai.

Irta Szigligeti Ede. Ára 3 frt.

Feloldhatlan kötelekek.

Orosz regény. Irta Detlef Károly. Fordította Zichy Camilla.

Ára 1 frt 50 kr.

Szótárak:

Latin — német:

GEORGES. ausführliches deutsch—lateinisches Hand-Wörterbuch aus den Quellen zusammengetragen. — Deutsch — lateinischer Theil. 2 Bände Halblederband 8 fl 70 xr. — Lateinisch—deutscher Theil. 2 Bände Halblederband 9 fl 60 xr.

INGERSLÉV, deutsch—lateinisch und lateinisch—deutsches Schul-Wörterbuch. 2 Bände. Broschirt d. — latein. Theil 2 fl 40 xr. latein. — d. Theil 3 fl. Dasselbe gbd. in Halbled. I-ter Theil 4 fl 05 xr. II-ter Theil 3 fl 60 xr.

KOTZUREK, lateinisch—deutsches Wörterbuch zum Gebranche für Gymnasien nach den besten Quellen bearbeitet. Broschirt 1 fl 50 xr.

KREUSSLER und VOLBEDING, Kurzgefasstes latein. — deutsches und deutsch — lateinisches Handwörterbuch mit einem Verzeichnisse lateinischer Abbreviaturen und geographischer Namen Halblederband 3 fl 60.

Lengyel — német:

JORDAN, vollständiges Taschenwörterbuch der polnischen und deutschen Sprache. 2 Theile in einem Bande Halblederband 2 fl 25 xr.

Magyar-nyelv:

A MAGYAR-NYELV SZÓTÁRA. A m. tudományos akadémia megbízásából készítették Czuczor Gergely és Fogarasi János. Füzetenként 1 frt. (Eddig 28 füzet jelent meg.)

BALLAGI MÓR, a magyar nyelv teljes szótára. 2 kötet. Füzve 8 frt. A kettő egybe kötve félbörben 10 frt.

Ugyan csak
Stein János kereskedésében
kaphatók:

Három nemzedék.

Széchenyi és Vörösmarty. Kossuth és Petőfi, Deák és Arany.

Ára 60 kr.

A vadember halála.

Regény.

Ponson du Terrail után francziából fordítva.

Ára 4 kötetnek 4 frt.

Egy kép a forradalomból.

Elbeszélés. Irta Bolgár Kálmán.

Ára 1 frt.

ROBIN HOOD.

Irta James György, fordította Petőfi Sándor.

Ára füzve 1 frt 50 kr

Kötve 2 frt 20 kr.

BESZÉLYEK,

német, francia és angol eredeti után fordították többen. Ára 1 frt.

CHOPIN,

Liszt Ferencz után

franciából

Gróf Vass Ottilia. Ára 1 frt. 60 kr.

Kapható Stein János

MEYERS
KONVERSATIONS
LEXIKON
Subskriptions-Einladung auf die
Dritte Auflage
360 Bildertafeln und Karten
Heftausgabe:
240 wöchentliche Lieferungen à 5 Sgr.
Bandausgabe:
30 broch. Halbbände à 1 Thlr. 10 Sgr.
15 Leinwandbände. a 3 - 5 -
15 Halbtuchbände. a 3 - 10 -
Bibliographisches Institut
in Leipzig

(236) (1-1)
EGY SCHWEITZI FRANCZIA
nő alkalmazást keres kis
gyermek mellett, mint
„bonne.” Bővebben lehet
tudakozódni Graf Jakab
tanárnál b.-királyutca 35 sz.

(212) (5-6)
Legújabb
pénz-
kisorsolás.
huzás f. é. július 15-én 16-án,
s keves hó alatt
39,600 nyeremény
dől el, n. m. esetleg
120,000 taller,

vagy
360,000, 240,000, 120,000, 90,000,
60,000, 45,000, 2-szer: 36,000, 1-szer:
30,000, 2-szer: 24,000, 2-szer: 18,000,
5-ször: 14,400, 11-ször: 12,000, 11-ször:
9,600, 12-ször: 7,200, 28-ször: 6,000, 3-ször:
4,800, 56-ször: 3,600, 152-ször: 2,400
birodalmi márka sat.

Ez előzős pénzkisorsolásra ajánlunk szives
szerecsen próbára

1/2 eredeti sorsjegyet 4 taller, vagy 6 frt 60 kr.

1/2 eredeti sorsjegyet 2 taller, vagy 3 frt 30 kr.

1/2 eredeti sorsjegyet 1 taller, vagy 1 frt 65 kr.

Az érték beküldése mellett a legtovább vi-
dékre is gyorsan és pontosan szolgálunk.

A nyeremények minden fizetett

aranyban vagy ezüstben fizetnek.

Játéktervek kívánatra ingyen.

Felvilágosítással czégünket ille-
tőleg minden hamburgi keres-
kedő szolgál.

Minden fizetőküldő kikérült sorsjegy e czégünkkel
van ellátva:

LILIENFELD testvérek,

Hamburg, Neuerwall 94,

bank- és ártampapír üzlet

(234) (3-3)

Hirdetmény!

Alólírt értesitem a n. érdemli közönséget,
hogy TORDÁN a

„M. KORONA”

ezimű Vendéglőt haszon-
bérbe kivettem, hol folyó hó 1-étől
kezdve, olcsó és jól berendezett szobákat,
jói it ételeket, kitűnő borokat pontos szol-
gálat mellett jutányos áron kaphatni.

AMBRUS MIKLÓS,
vendéglo.